

forffjellige Dele af Landet ere meget ueensartede med Hensyn til Befolkningens Tæthed m. v., saa fører dette med sig, at den samme Udgift paa sine Steder kan være for høi og paa andre Steder for lav og omvendt, eftersom slige Forretninger, paa Grund af de forffjellige Forhold, meget forffjelligt betale sig i Henhold til Stederne, hvorpaa de drives. Jeg troer saaledes, at de ærede Herrers Tanke vilde medføre en Ullighed istedetfor en Lighed, som de dog naturligtviis tilsigte. Jeg skal endnu gjøre et Par Bemærkninger med Hensyn til Lovforslagets § 3. Under Litr. a. er det bestemt, at Afgiften skal fastsættes af Amtsraadet for hver enkelt Gæstgiveri og Krohold i Amtsraadskredsen for 3 Aar ad Gangen, men i Litr. b. er der et andet Princip gjort gjældende, hvor der skal fastsættes Afgifter af Amtsraadet for hele Amtsraadskredsen for 3 Aar ad Gangen. Den sidste Bestemmelse kan jeg ikke billige; thi et saa stort District som en heel Amtsraadskreds bestaaer naturligtviis af meget forffjelligt befolkede Egne, saaledes at, medens visse Dele af Kredsen kunne være tæt befolkede og stille gunstige Betingelser for en saadan Handel, kunde det Modsatte som oftest være Tilfældet med andre Dele, hvor det altsaa vilde føre til Ubillighed og en virkelig Ullighed, om Afgiften var absolut den samme. Derfor troer jeg, at det vilde være heldigere, at Litr. b. kom til at følge det samme Princip som Litr. a., saa at Amtsraadene toge Bestemmelse for hvert enkelt Tilfælde. Jeg skal henstille, om man ikke bør optage denne Tanke til anden Behandling.

H. Andersen: Da jeg for et Par Aar siden var med at indbringe et Forslag om Brændeviinshandel paa Landet, var min Bevæggrund dertil den, at jeg antog, at nogle saa lovlige Brændeviinsudsalgssteder paa Landet vare bedre end mange ulovlige, og det er jo ikke skjult for Nogen, at Brændeviinshandelen florerer paa Landet i langt større Grad, end ønskeligt er. Det var derfor min Betragtning, at, naar vi fik en Lov, som aabnede en Udgang til, at der uden altfor stor Vanskelighed kunde etableres et saadant Antal Udsalgssteder,

som maatte antages for fornødent til at forsyne Befolkningen med denne Vare, kunde man lettere befrie sig for de ulovlige Steder og forhindre Misbrug og Uordener, men jeg er nu rigtignok noget bange for, at man er gaaet for vidt i at indskrænke. Jeg kan saa fuldelig forstaae den ærede Ministers hele Betragtning af denne Sag, den hele Udvikling, han har fremsført deraf; men det kommer an paa at træffe den rette Grændse; thi gaaer man for høit i sine Forringer, fører det ikke til Andet, end at man ikke løser Næringsbeviset, men handler ulovligt som hidtil, og gaaer man for lavt, gaaer det ganske vist til den modsatte Yderlighed. Det gjælder derfor, som sagt, om at træffe den rette Grændse, hvilket ganske vist kan være meget vanskeligt, men det forekommer mig dog, at de Sætter, som her ere satte, baade hvad Indløsningsen af selve Næringsbeviset angaaer, og hvad den aarlige Betaling angaaer, ere saa høie, at de ikke kunne svares uden ganske undtagelsesviis, og at derfor i Grunden Hensigten med Loven vil forfeiles. Det var dette, jeg vilde tillade mig at udtale; men da jeg har Ordet, skal jeg overfor de Bemærkninger, der ere udtalte af de ærede Medlemmer for Odense Amts 1ste Valgkreds (Koch) og Kjøbenhavns Amts 3die Valgkreds (Hage) om Kjøbstædernes Rettigheder, tillade mig at sige et Par Ord. Jeg forstaaer i Grunden ikke de Herrers Bemærkninger i den Henseende. Man vil forbyde Brændeviinshandel paa Landet for at skaffe Kjøbstæderne Næring, men hvis det nu virkelig var muligt for de Herrer at faae et saadant Forbud, vilde de saa derved gavne Kjøbstæderne? Hvorfra kommer det Brændeviin, der sælges paa Landet? Mon ikke fra Kjøbstæderne? Følgelig er det i Kjøbstædernes Interesse, saalænge disse have det Privilegium, at Landmanden skal kjøre sit Korn ind og lade det gjøre om til Brændeviin, at Brændeviinshandelen netop rigtig florerer paa Landet; thi desto Mere ville Kjøbstæderne fortjene, saa jeg troer virkelig ikke, at de Herrer gjøre Kjøbstæderne nogen Tjeneste ved at tale paa den Maade, som de gjøre. Naar man vil see paa Forholdene, som de ere, veed man jo, at de, der skulle have Gavn af Udsalgsstederne paa Landet, ere Husmandsklassen og